

Rezumat lucrare de licență “Politici publice pentru tineret în mediul rural. Studiu de caz județul Timiș”

Motivația alegerii temei cu titlul „Politici publice pentru tineret în mediul rural. Studiu de caz județul Timiș” a apărut inițial în contextul creat de pandemie și de perioadele de lockdown la domiciliu. Am constatat atunci mai mult ca oricând lipsa oricărui tip de activitate pentru tinerii aflați în mediul rural care nu se mai puteau deplasa în orașele mari din apropiere pentru a-și petrece timpul liber și erau blocați să rămână în comunele lor, spațiu ce nu oferea nimic. Un alt motiv al alegerii acestei teme sunt opiniile împărțite din spațiul public în ceea ce privește războiul din Ucraina, cu precădere observând că acele persoane cu o educație mediocră nu reușesc să deosebească știrile false și subiective de cele documentate și obiective, nu reușesc să își formeze o părere proprie corectă și în acord cu valorile morale deci avem nevoie să creștem tineri capabili să discearnă binele de rău, oricât de banal ar suna acest lucru. Un al treilea motiv pentru care am ales această temă este grija față de tinerii din mediul rural care nu ajung să se bucure de programe naționale sau europene cum ar fi Erasmus+, de exemplu, deoarece renunță de timpuriu la școală, din cauza influenței mediului din care provin, nevoia de bani, neînțelegerea importanței construirii unui viitor pe etape prin muncă și sacrificiu. Nu ajung practic nici să aibe habar de toate oportunitățile de care s-ar fi putut bucura, de oamenii care ar fi putut ajunge sau de ideea de a ajunge versiunea lor cea mai bună în viață.

Ipoteza lucrării: acțiunile prevăzute de lege, de strategia națională, de programele ministerelor implicate, de programele direcțiilor județene ajung într-o prea mică măsură în mediul rural; administrațiile locale alocă resurse mult prea puține sau deloc segmentului tineret și sport; se observă lipsa activităților educaționale, culturale, sportive, pe măsură ce ne îndepărtăm de un pol de creștere important, din acest lucru rezultând încă generații de tineri cu gândire tradițională, nepregătiți pentru provocările lumii moderne și pericolele prezentului.

Lucrarea este structurată pe 3 capitole ce urmăresc să construiască tabloul situației tinerilor din mediul rural la nivel național, pornind de la cadrul legislativ european și național până la comparația cu alte țări europene și concluzionând, cu ajutorul instrumentului de cercetare, care sunt șansele, oportunitățile de dezvoltare pentru un tânăr din mediul rural, luând ca și studiu de caz 85 de localități ale unuia dintre cele mai importante județe ale țării, Timiș.

În primul capitol am descris situația tinerilor, cu precădere a celor din mediul rural, în context social, educațional, cultural, în domenii precum participarea civică și voluntariat, sănătate, sport și recreere, educație non-formală, muncă și antreprenoriat. Din rapoartele studiate și menționate în lucrarea de licență reies procente de neacceptat pentru vremurile în care trăim și pentru o țară a Uniunii Europene: peste 50% dintre copiii din mediul rural trăiau în sărăcie în 2012, față de 17% în mediul urban; un sfert din tineri nu citesc niciodată, 61% nu merg deloc la teatru, operă, balet, concerte muzică clasică; suntem fruntași la mame minore în UE, pe ultimele locuri la voluntariat și participare civică, școlile din mediul rural nu dispun de dotări performante sau nici chiar de cele de bază, nu dispun de proceduri clare în ceea ce privește tratarea situațiilor de discriminare, bulling și nici cadre didactice pregătite să gestioneze aceste situații, exodul tinerilor din rural către urban, fie pentru un loc de muncă, fie pentru posibilitatea de a-și continua studiile, fie pur și simplu pentru o șansă la mai mari oportunități și beneficii, duce la o populație a mediului rural tot mai îmbătrânită, un număr extrem de mic de posibilități de after-school, de efectuare cursuri extra-școlare, acces limitat la cultură și insuficienta promovare a bibliotecilor comunale și așa mai departe. În cele ce urmează, în lucrare, este descris și detaliat cadrul legal: Strategia europeană pentru tineret -> Strategia națională pentru tineret -> Legea 350/2006 -> proiect de Lege 716/2018, instituțiile implicate în domeniul tineretului (Ministerul Tineretului, al Familiei și al Egalității de Șanse, Direcțiile Județene de Familie și Tineret, administrațiile publice locale, ONG-urile) și rolul, atribuțiile lor.

În cel de-al doilea capitol am încercat să evidențiez caracteristicile din domeniul tineretului prezente în alte țări europene și să evidențiez anumite bune practici care s-ar putea aplica și în România: măsurile concrete și efective ce vin în sprijinul tinerilor (Franța, programul “Pass Culture” – 300 E voucher pentru tineri între 15 și 18 ani pentru cheltuieli bilete concerte, spectacole, achiziții cărți etc), organizarea administrativă (ministere diferite pe tipul de învățământ primar sau secundar, măsuri pentru tineret luate de sus în jos – autonomia administrațiilor locale care împreună cu ceilalți actori, societăți, ONG-uri, firme de training și cercetare analizează și elaborează cele mai bune măsuri corespunzătoare nevoilor tinerilor din zona respectivă), concentrarea pe locuri, nu pe sectoare, pe investiții, nu pe subvenții, dezvoltarea economică și a infrastructurii mediului rural văzute ca și condiții esențiale pentru împlinirea aspirațiilor tinerilor (Franța), atenția deosebită pe care autoritățile o acordă tinerilor (Danemarca – nu există o lege a tinerilor însă există politici pentru tineret în cadrul tuturor

celorlalte domenii de interes pentru tineri, activități culturale și sportive zilnice, o serie de beneficii garantate în domeniul sanitar, “Legea Copilului” prin care se oferă statut legal copiilor de peste 10 ani în cazuri specifice).

Imaginea de ansamblu a politicilor internaționale pentru tineret este una ce ilustrează tânărul ca fiind punctul de pornire al unei societăți, importanța reușitei lui însemnând importanța societății din care face parte.

În cel de-al treilea capitol este demonstrată ipoteza prin aplicarea unui chestionar de 19 întrebări către 85 primării ale județului Timiș, rată de răspuns 40%, prin care am avut ca scop să obținem viziunea/păreră administrațiilor publice locale în ceea ce privește politicile pentru tineret, gradul de implicare în comunitatea pe care o administrează, cu ce alte instituții colaborează, cum și în ce măsură, de ce beneficii, avantaje, programe se pot bucura tinerii din aceste localități, dar și totodată, ce nevoi/lipsuri, au tinerii în viziunea celor care administrează fiecare localitate în parte și pe cine consideră acestea ca fiind cei responsabili de acoperirea/soluționarea lor.

În urma chestionarului se observă o “ruptură” între administrațiile publice locale și centrale, între administrațiile publice locale și Direcția Județeană pentru Familie și Tineret, între administrațiile publice locale și ONG-uri. Există puțin interes pentru asigurarea de activități de dezvoltare personală și profesională diversificate necesare tinerilor iar acolo unde există nu este creat un conținut în colaborare cu instituții abilitate și pregătite ci de cele mai multe ori cu ajutorul voluntarilor locali. Tematica activităților organizate, cum spuneam este una predominantă pe domeniul mișcare, sport și recreere, doar 2 primării au menționat că au organizat activități în domeniul muncii și antreprenoriatului, și una singură, activități de consiliere. Tipul de activitate predominant este târgul/festivalurile (aproape deloc cursuri, training-uri, workshop-uri, conferințe și câteva mențiuni de activități de tip competiții sportive, excursii etc).

Ca și utilități existente, 70% din respondenți au menționat că au terenuri de fotbal, parcuri pentru copii și cămine culturale, doar 2% au pagina de socializare pentru comunicarea cu tinerii din comună sau program de recunoaștere a voluntariatului. Practic prin cămine culturale se face referire în majoritatea cazurilor la acele clădiri construite de zeci de ani aflate în condiții total

nepotrivite și neatractive pentru a susține acolo activități pentru tineri și copii. 65% dintre primării mărturisesc că nu au inițiat nici o sesiune, chestionar, sesiune de întâlniri cu tinerii comunei pentru a le afla problemele, cerințele, nevoile în ultimii 2 ani de zile totuși părerea lor privind top 3 nevoi pe care le au tinerii din comunitatea pe care o reprezintă sunt: lipsa de venituri a familiilor din care fac parte, lipsa lor de interes în a se implica în comunitatea și în programele inițiate de aceasta, lipsa de interes a părinților de a-i îndruma pe tineri în acest sens, lipsa unui mentor, a unui model inspirațional. Observăm, din păcate, lipsa de dialog și comunicare între autorități și tineri și lipsa de organizare a unor proiecte/programe/activități cu adevărat utile și atractive pentru ei.

În ceea ce privește colaborarea administrațiilor publice locale cu alți actori din domeniul tineretului: 61% din respondenți nu au cerut ajutorul unui ONG în ultimii 2 ani de zile, 83% nu au fost abordați de nici un ONG în ultimii doi ani în vederea realizării unui program, activitate pentru tinerii din comună, 91% spun că nu au primit nici o informare de la Ministerul Familiei, Tineretului și al Egalității de Șanse în vederea promovării vreunei politici, acțiuni sau măsuri pentru tineret în ultimii doi ani, 88% nu au colaborat în vreun fel cu Direcția Județeană pentru Tineret și Sport în ultimul an.

Spre final vorbesc de importanța colaborării între actorii principali ai domeniului de tineret, de la societatea civilă, instituții școlare până la primării, de la primării până la ONG-uri și Direcții Județene, de la acestea până la Minister și Guvern. De necesitatea unor legi concrete care să conțină și pașii prin care se va pune în aplicare tot ceea ce este menționat în lege pentru a nu se pierde “ecoul” în aceste zone mai puțin atinse de cultură, curente, valori europene, principii de viață sănătoase, zone mult prea uitate și împământenite în prejudecăți și complexe arhaice și periculoase pentru tânărul de astăzi care trebuie să fie capabil să facă față lumii noi și în continuă mișcare și schimbare în care trăim astăzi. Avem nevoie de tineri cu valori și principii corect asumate, cu simțul responsabilității, al disciplinei și al muncii cinstate, tineri ce știu să profite de avantajele ce un stat îi le poate oferi, nu de slăbiciunile acestuia. Tinerii au nevoie să știe că li se va acorda o șansă, nu că e nevoie să o fure sau să o obțină cu forța. Segmentul acesta de populație între 14-35 ani al României este oglinda țării noastre, iar din păcate segmentul de 14-35 ani al României din mediul rural îndeosebi nu ne arată un viitor încurajator. Este nevoie de un program național axat pe aceste 4 domenii (munca și antreprenoriat, participare civică și

voluntariat, mișcare, sport și recreere și educație non-formală), un program cu derulare consecventă, cu obiective și așteptări clar stabilite, cu oportunități și șanse de a ieși din zona de confort, de a se descoperi, de a-și cultiva noi talente și abilități, toate acestea pentru a căpăta încredere în ei înșiși și mai departe în autorități rezultând astfel comunități puternice și bogate. Spre finalul lucrării prezint și ideea de implementare a unui astfel de program la nivel național, cum să se deruleze precum și cine să îl coordoneze și importanța includerii acestor tineri mult mai mult în programele naționale și europene, fiind un segment de populație în care trebuie, merită și e nevoie urgentă de investiție.

Toate acestea pentru a avea siguranța unui viitor sigur într-o Europă disciplinată, determinată, liberă și puternică, într-o Europă caldă, familiară prin fiecare colțișor al ei, cu fiecare cultură pe care o găzduiește, cu fiecare istorie ce o poartă pe umeri, cu fiecare muzeu, catedrală, parc și cărare. Avem nevoie să scoatem tinerii din casele lor, din constrângeri și prejudecăți, din limitări și nevoi pentru a le oferi o imagine a unui întreg mult mai mare din care fac parte în care fiecare dintre ei contează și au un aport de adus: Europa.